

mpc
METODICKO - PEDAGOGICKÉ CENTRUM

 VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Bc. Zlatica Chomová

**Zábavné čítanie
Pherasuno geňipen**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Bc. Zlatica Chomová>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ I. Krásku 342/1, Trebišov,
chomova.zlatica@gmail.com>

Názov: <Zábavné čítanie>

Rok vytvorenia: <2014>

Oponentský posudok
vypracoval: Mgr. Martin Gore
Preklad: Erika Godlová

ISBN 978-80-565-1252-4

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štýlistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:**Ako ježkovia Oberali hrušky/ Sar o ježki kidenas o ambrola****Jozef Pavlovič**

U ježkovcov je od rána zhon. Otec budí syna z posteľe: Vstávaj hore! Ideme na hrušky! Raz-dva sa nejedz. Ja ťa zatiaľ počkám pri doske. Pri akej doske? Načo nám je doska? Čo s ňou budeme robiť? Pýta sa ježko.

O chvíľu začalo poprchať. Čo teraz? Ježkovia si dali na hlavu dosku a spievajú:

Ki o ježkovci savore prastan tosarastar. O dad vazdel le čhaves andal o vad'os: Ušťi opre! Džas pro ambrola! Jekh duj cha. Me pre tute užarava paš o phal. Paš o savo phal? So oleha keraha? Phučel o ježkus.

Pal o na but chudľas o brišind. Akana so? O ježki penge thode o phal opral o šeru u gil'aven:

*Kvapi-kvapi-kvapi-kvapi,
dáždiček nás neprekvapi,
nech si prší dáždiček,
máme z dosky dáždniček.*

A o chvíľu prestalo pršať.

Prišli k žblnkotajúcemu potôčiku. Lenže ako prejsť na druhý breh? Preložili dosku cez potom a spievajú si:

U pal o sikra o brišind ačhil'as.

Avle ki e gil'avutní len. No ča, sar te džal pre aver sera? Thode o phal prekal u gil'aven penge:

*Žblnky-žblnky-žblnky-žblnky,
nezamáčajú nás vlnky,
kráčame si bosky
po lavičke z dosky.*

Prešli šťastne cez potok a ponáhľali sa k hruške. To je tá hruška? No dostať z nej hrušky bude riadna fuška! Ty si staň na jeden koniec dosky a ja na druhý. Hojdajú sa lietajú a pritom si spievajú:

Pregele bachtales e len u sid'arenas ki e ambroľin. Oda hiňi e ambroľin? No, te kidel latar o ambrola, oda ela čačes pharipen! Tu dža pro jekh agor pro phal u me pro aver. Hombaľinen pen, urňon u paš koda penge giľaven:

*Hupi-hupi-hupi-hupi,
my ježkovia nie sme hlúpi.
Naše múdre hlavičky
hlavičkujú hruštičky.*

PRACOVNÝ LIST/ BUŤAKRO LIL

1. Kam sa chystali ježkovia?/ Kaj pen chudle o ježki te džal?

---

2. Ktorá vec bola pre nich veľmi dôležitá? / So lenge but kampelas? -

---

3. Načo im slúžila doska?/ Pre soste lenge sas o phal?

AKO PSÍČEK NAKUPOVAL/

JOZEF PAVLOVIČ

Psia mať má plné nohy a ruky práce. V noci musí naháňať zlodejov a cez deň šíť, prať, variť, nakupovať.

La da - e rikoňa hin pherdo buťi andro lakre phindre, vasta. Raťate musaj pal o čora te prastal u d'ivese te sivel, avri te thovel, te tavel, te cinkerel.

„Synček zlatý, počúvaj dobre! Skočíš do obchodu a donesieš korenie, krupicu a kávu. Aby si nič nezabudol, zapamätaj si : všetky tri veci sa začínajú tým istým písmenom.“

„Čavoro somnakuno, šun mište! Džaha andre skľepa u aneha o koreňije, krupica the kaveja. Hoj te ňič na bisteres, l'iker andre god'i: savore trin buťen hiňi sajekh e jekhto l'itera.“

Beží psíček do obchodu a stále si opakuje : korenie, krupica, káva...korenie, krupica, káva...
Prastal o rikonoro andre skľepa u sakovar peske phenel: koreňije, krupica, kaveja... koreňije, krupica, kava...

Postretlo ho ešte menšie psíča. „Pod' sa so mnou hrať!“ prosilo milo. Chvíľku sa hrali na naháňačku, chvíľu na skrývačku. Ked' boli v najlepšom, ktosi na psíča zabreš : „Ihned'

domov!“ Psíča odbehlo, psíček zostal sám. Zaraz mu svitlo, že ho mama neposlala preskakovat' vodu, ale do obchodu.

Arakhl'as pes mekh cikneder rikonoreha. "Av manca te khelel!" mangelas šuares. Sikra khelde, denašenas pal peste, paľis pen garuvenas. Kana sas nekh feder, vareko huckinel pro rikonoro: "Jekhvarestar te aves khere!" O rikonoro denašl'as u o rikono ačhil'as korkoro. Avl'as leske pre god'i, sig, hoj les e daj na bičhad'as te chut'kerel prekal o paňi, ale andre sklepá.

Obchod bol na skok. Psíček vošiel dnu, hlboko sa uklonil a pozdravil:
E sklepá sas pašes. O rikonoro avl'as andre, band'ard'as pes tele but u paľikerd'as:

„Dobrý deň, **kačka**! Prosím si tri veci!“
"Lačho d'ives, raca! Mangan mange trin buťa!"

„Aké?“ pýta sa kačka - predavačka spoza pultu.
"Save?" phučel e raca - e bikend'i pal o pultos.

„Ked' ja som zabudol.“
"Ta me bisterdom."

„Ved' si spomeň. Po čo t'a mama poslala?“
"Ča tuke leper. Vaš soste tut e daj bičhad'as?"

„Už viem,“ vratí psíček naradovane. „Povedala mi: aby si nič nezabudol, zapamätaj si : všetky tri veci sa začínajú tým istým písmenom. Juj, ktoré to len môže byť?“
"Imar džanav," phenel o rikonoro lošalo. "Phend'as mange: hoj te na bisteres pre ňisoste, l'iker andre god'i: savore trine but'en hiňi sajekh e jekhto l'itera. Juj, savi ča oda šaj te avel?"

„Nie náhodou **p**? Pivo, paprika, pomaranče,“ - pomáha mu predavačka kačka.
*"Šaj **p**? Pivos, paprika, pomaranči," - pomožinel leske e bikend'i e raca.*

„Nie, nie, nie, ja strašne nerád pomaranče, sú veľmi sladké.“
"Na, na, na, me but na kamav o pomaranči, hine but gule."

„Tak potom by to mohlo byť **r** : ryža, rasca, rajčiny.“
*"Pal'is oda šaj te avel **r**: e riskaša, e raška, o rajčini (o paradiča)."*

„Nie, rajčiny nemám rád.“
"Na, o paradiča me na kamav."

„A čo tak **s**?“

"U so avka s?"

„Nie... Vlastne áno! Áno, určite je to s : saláma, slanina, safaládky. Mňam – mňam, či som rád, že som si spomenul, po čo ma mama poslala.

"Na... a he! He, oda musaj sas s: e salama, e slanina (o balevas), o safaladki (o kolbasi).

Mňam - mňam, so som rado, hoj na bisterďom vaš soske man e daj bičhad'as.

Úlohy po prečítaní :/ So te kerel:

- Psíček mal kúpiť : .....
- *Le rikonores sas te cinel:*

.....

- Psíček sa hral: .....
- *O rikonoro khelelas:*

- Kto predával v obchode? .....
- *Ko bikenelas andre skľepa?*

- Čo mu poradila kačka na písmeno „p“ ?
- *So leske phend'as e kačka pre l'itera "p"?*

.....

- 5. Čo mu poradila na písmeno „r“ ?
So leske phend'as pre l'itera "r"?

.....

- 6. Aké tri veci psíček kúpil?
Save trin buťa o rikonoro cind'as?

.....

- 7. Vymysli aké 3 veci by mohol kúpiť, ak by sa začínali na písmeno „m“ :
Phen save trin buťa šaj cinehas, te lengri jekhto l'itera sas "m":

Ako zimujujú

Mária Haštová

Sar predživen o jevend

Lastovička zviaže pár mušiek do uzlíčka, poberie deti –a za more letí. Medved' chrapká v chrásti.

Viete, kedy zaspí? Ked' sa snežik začne sypať

A mráz len tak praští.

A tá SRNKA sem-tam brnká.

Po hore, po lese,

či jej horár stebiel zopár nedonesie?

Donesie!

Posteľ má z mláky, blata. Neviete kto? Nuž Žabka! Blatový vankúšik pod hlavu strčí,

blatovou perinku prikryje oči. Líška v novom kožúšku chytá zajka na vršku.

Heš, líška, heš, ved' nám zajka zješ!

PRACOVNÝ LIST/ O BUŤAKRO ĽIL

1.O ktorých zvieratkách sme číitali?
Pal o save džvirini gend'am?

---

2. Ako zimuje:
So kerel jevende:

Lastovička/ e lastovička

Medved' / o ričh

3.Kto má posteľ z blata?/ Kaskro vad'os hino čikatar kerdo?

4.Koho chcela zjest' líška?/ Kas kamelas e liška te chal?

---

5. Koľko veršov ma báseň?/ Keci verši hine andre kadi giľutni (e basnička)?

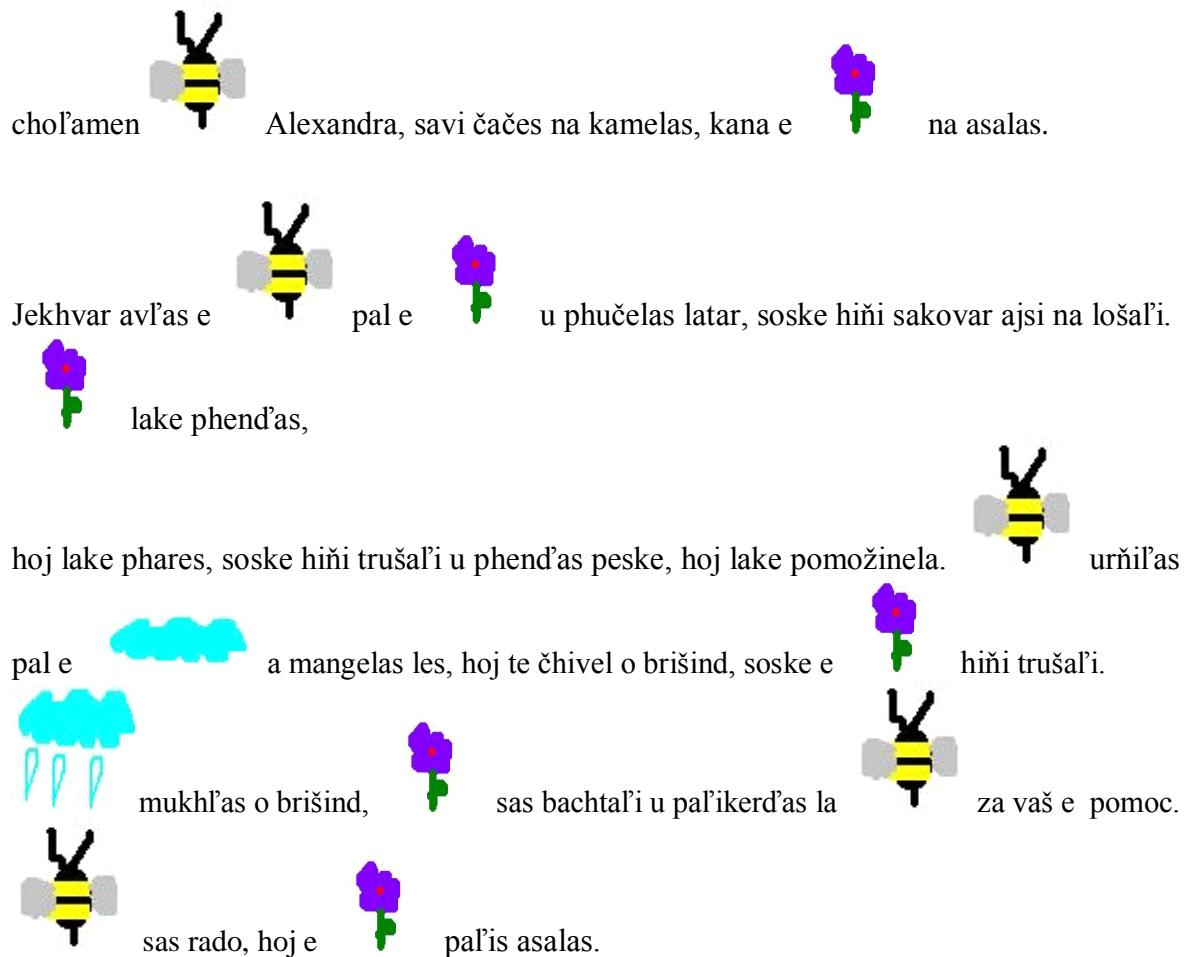
Kvietok- ALEXANDRA

Bol raz jeden , ktorý sa usmieval iba občas. A bola aj jedna
nahnevaná Alexandra, ktorá nemala rada, keď sa neusmieval.

Raz priletela za a pýtala sa ho, prečo je stále smutný. jej povedal,
že je smutný, lebo je smädný a rozhodla sa, že mu pomôže.
 a poprosila ho, aby zapršal, lebo je smädný. pršal , bol
šťastný a podčakoval sa za pomoc. bola rada, že sa opäť usmieval.

E lulud'i - ALEXANDRA

Sas jekhvar jekh , savi ča varekana asalas. U sas the jekh

Anka sa chce vydávat/ E Anka kamel te džal romeste

Silvia Havelková

Dážďovka Anka v sobotu z
ránska

Vypeká híbu koláčov.

Má k nej príst' niekoľko pytačov!

Čo robí ANKA?/ So kerel e ANKA?-----

Prečo?/ Soske?-----

Zvítia sa v kuchyni, zvítia, až zobudí
hladného krta!

Krt však na dážďovku práve chut' nemá, k miske s
koláčmi sa ihned' zberá.

Koho zobudila Anka?/ Kas uštaďas e Anka?

Kde sa hned' vybral krt? Kaj geľas o-----

Ach jaj, zhltol všetky koláče!

Anka sa len ticho rozplače:

Ach ja biedna, zle sa mam,

dnes sa veru nevydám!

Čo jej urobil krtko?-----

Prečo sa rozplakala Anka?-----

Ale Anka, strachu nemaj !

Ešte ty máš čas na vydaj! Počkaj

pekne na takého pytača, ktorý

vezme si ťa aj bez koláča!

Na akého pytača má čakat' Anka? / Pre kaste e Anka te užarel hoj la te mangavel?

Balón/ O balonos

Štefan Moravčík

Najlepšie čo ľudia vymysleli, je balón. Vážne. Neveríš? Pozri sa, ako letí. Ako sa vznáša! Balón, to je zabalený vzduch. Je maľovaný a ľahučký.

S balónom sa dá čarovať: pukne- nepukne? S balónom sa dajú robiť rozličné pokusy.

Uletí mi? Neuleti?

Balón dlho nevydrží. Stále ho to ťahá hore, preč a preč.

Balón je pekná chvíľočka, keď mi je dobre. Keď sa mi očká nemôžu dočkať, aby potešili moje srdiečko a vyniesli ho kúsok hore, k slniečku a k modrým oblakom.

Nekh feder, so o manuša kerde, hino o balonos. Čačes. Na paťas? Dikh, sar urňol. Sar pes ťikerel opre! O balonos, oda hin o paťardo vzduchos. Hino mal'imen u lokhoro.

Le balonoha pen šaj te keren o čari: pukinela - na pukinela? Le balonoha pen šaj keren but buťa.

Urňola mandar? Na urňola?

O balonos na ťikerel but. Sakovar les cirdel opre, dur u dur.

O balonos hino e šukar ori, kana mange hin mište. Kana mire jakhora naští te doužaren, hoj te lošaren miro jiloro u anen les sikrica opreder, ki o khamoro u kika oblaki.

Odpovedz na otázky:/ Phen pale pro phučibena:

Zakrúžkuj správnu odpoved': / Thov o čače lava andro kružkos

Balón je naplnený -vodou paňi
O balonos hino pherdo

- penou / pena
- vzduchom / vzduchos

Balón skáče, letí, pláva, kráča, vznáša sa./ O baloos chžkerel, urňol, plívivel, phirel, hino andro vzduchos.

Doplň z textu slovo do vety:/ Andal o tekstos le o lav u thov andre veta:

Balón to je _____-vzduch.

Balón je pekná _____, keď mi je dobre.

Bol raz jeden škriatok

Bol raz jeden škriatok Miki, mal z cukru hrad preveliký. Žije škriatok na tom hrade, prechádza sa kade-tade, raz obutý a raz bosí,

a odháňa z hradu osy. Raz sa obor doteperí,

chce odhryznúť kľučku z dverí. Lenže škriatok je chlap smelý, obrovi hned' jednu streli. Hoci je ten škriatok malý, vysokého obra zvalí.

Dostal obor- neborák, cúva naspäť ako rak.

PRACOVNÝ LIST/ O BUŤAKRO ĽIL

- **Ako sa volal škriatok?/ Sar pes vičinelas o škrijatkos?** _____
- **Kde býval? / Kaj bešelas?**
• _____
- **Z čoho mal postavený svoj hrad?/ Sostar les las ačhado leskro kher?** _____
- **Kto sa doteperil k hradu?/ Ko leske avľas andro kher?** _____
- **Čo chcel urobiť obor na hrade?/ So kamelas o baro manuš te kerel andro hrados?** --
_____
_____
- **Dopíš ku každému písmenu, aký môže byť škriatok. / Ki e sako l'itera pisin, savo šaj te avel o škrijatkos.**
Š _____
- **K** _____

R_____

I_____

A_____

T_____

O_____

K_____

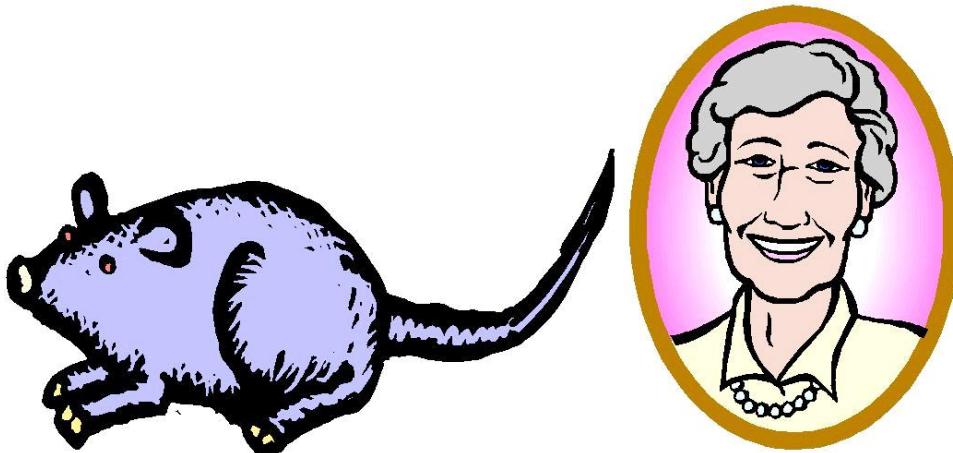
čapica

Naša teta mala zimnú čapicu, všelikako prekladanú a pokrútenú do moderných záhybov. Čapica visela v studenej chodbe na vešiaku. Okrem čapice bývala v tej chodbe aj myška. Nie na vešiaku, ale pod skriňou. Vyšla myška spod skrine, že si nájde teplejšiu posteľ. Vydiapala sa hore kabátom navrch vešiaka a vliezla do toho najteplejšieho, čo našla. Vliezla do jedného záhybu tetinej čiapky. Poobede išla teta na prechádzku. Obliekla si kabát, na hlavu si založila tu velikánsku čiapku a nezbadala, že v nej spi mala myš. Myška sa zobudila, náramné sa zl'akla : čo sa stalo, že sa tak strašné kolíšem? Teta vyšla z domu a prechádza sa po Hlavnej ulici. Myška si povedala : „Vyleziem von, pozriem, čo sa robí .“ vyliezla myška a videla, že sedí na samom vrcholci tetinej čapice. Zase sa zl'akla, lebo to bolo veľmi vysoko. Vzdychla si mala myš : „, počkám, kým sa teta doprechadza , potom šikovne zleziem.“ A zostala sedieť tam kde bola. A tak sa teta prechádzala dve hodiny po Hlavnej ulici a myškou na čiapke. Na druhý deň mali všetky tety v tom mestečku na čiapkach namontované malé sivé myšky z umelej hmoty. Mysleli si totiž, že naša teta dostala najmodernejšiu čapicu – až Tramtárie.

E čapka

Amara bibi sas jekh jevenduňi čapka, jekh lakro kotor prekal o aver, band'ard'i avka sar sas modernom. E čapka figinelas pro šilalo forcimros pro vešijakos. Pro forzimros na ča e čapka

al'e the o cikno dživindo bešelas. Na pro vešijakos, al'e tel o šifoneris. Avl'as o dživindo telal o šifoneris, hoj peske arakhela tato vad'os. Prekal o gerokos gel'as dži opre pro vešijakos u thod'as pes andre oda, so arakh'las u sas nekh buter tato. Garud'as pes andre e bibikri čapka. Pal o dilos e bibi gel'as te phirel. Urad'as o pre o gerokos, pro šero thod'as odi bari čapka u na dikhl'as, hoj andre late sovel o cikno dživindo. O dživindo uštil'as, but darand'il'as: so pes ačhil'as, hoj bes avka zorales hombinas? E bibi gel'as avri andal o kher u džalas pal e Hlavno ul'ica. O dživindoro peske phend'as: "Džava me avri, dikhava, so pes kerel." Avl'as avri o dživindoro u dikhel, hoj bešel opre e bibikri čapka. Pal'is darand'il'as, soske hoj oda sas but učes. Phend'as peske o cikno dživindo: "Užarava, dži e bibi imar na phirela, pal'is sig džava tele." U ačhil'as te bešel odoj, kaj sas. U avka peske e bibi phirelas duj ori pal e Hlavno ul'ica le dživindeho pre čapka. Pro aver d'ives sas savore raňijen andro forocis o cikne siva dživindore opre pre lengre čapki, umelo hmotatar. Gindinenas, hoj amari bibi chud'l'as nekh moderno čapka - andal e Tramtarija.

Čítal si pozorne??/ Gend'al mište??

- Kde visela čapica?_____

Kaj figinelas e čapka?

- Kto býval ešte na chodbe?_____
- Ko mekh bešelas pro forcimros?
- Kde vliezla myška?_____

Kaj geľas o dživindoro?

- Kam išla myška s tetou?_____

Kaj geľas o dživindoro u e bibi?

- Ako dlho sa prechádzala?_____

Keci ori peske e bibi phirelas?

- Čo sa stalo na druhý deň?_____
-
-

So pes ačhil'as pro aver d'ives?

R__tier z R__ma

Jedného dňa sa r__tier R__chard vybral na r__bačku. Ulovil malú r__bku. Ked' sa vrát__l na hrad, vysmial__ ho ostatní r__tieri. Oni tot__ž ch__t__l__ r__sa na kožuš__nu. Kráľovi sa r__ba tiež nepozdávala a sám ju hod__l do rieky Tor__sa. Ab__ r__tiera n__kto nepoznal, dal si zmen__ť vlasy na r__šavo a ukr__val sa za kor__tom v meste B__tča.

- Vybral sa r__tier na lov do lesa?
-

- Čo ulovil r__tier a kam sa vrát__l?
-

- Čo sa podarilo ch__t__ť ostatným r__tierom a na čo to použ__li?
-

- Čo urob__l kráľ s úlovkom r__tiera R__charda?
-

- Čo urob__l a kam ušiel r__tier, ab__ ho nepoznali?
-

Hluchá mucha

Na konároch hrušky žili drobné mušky. A v celom tom kŕdli múch, jedna muška drobnušká pokazený mala sluch. Či bola noc a či deň, bola hluchá ako peň. A že ju mušky ľutovali, lekára k nej privolali.

Prišiel doktor Mol, celý v bielom bol. A hned' vraví:

-To sa spraví. Skoč mi muška do ucha, pozri si tam ako ucho na môj rozkaz poslúcha.

Vošla hluchá mucha do Molovho ucha A v tú chvíľu aj ten Mol dočistučka ohluchol. Narobil, jój, veľa kriku a hned' bežal na kliniku.

-Pán chrobáčik, uchú, ja mám v uchu muchu.

-Pošlite ju preč.

- Nepočujem, prosím pekne. S muchou nie je reč. Totižto tá mucha je dočista hluchá. Odkryte si uško málo, ukážem vám, ako sa to stalo.

Nato Mol a hluchá mucha chrobákov - fuk do ucha. A chrobák, jak predtým Mol, zaraz celkom ohluchol. Začal plakať, slzy roniť, nie a nie sa upokojil:

Kvoten, kvotan, katri žen,

ohluchol som ani peň.

Kvoten, kvota katridám,

komu ja tú muchu dám?

A odvtedy ustavične hľadá ucho, v ktorom by sa usalašil s hluchou muchou.

Čo som si zapamätaľ?/ So ľikerďom andre god'i?

1.Kde žili mušky?/ Kaj bešenas o mat' hora?

---

2. Čo bolo muške?/ So pes ačhil'as e maťhake?

---

3. Za kým išla muška?/ Pal kaste gel'as e maťhori? -

---

4. Čo sa stalo chrobákovi?/ So pes ačhil'as le kirmeske?

---

5. Čo odvtedy robí?/ So olestar kerel? _____

**6. Prečo sa hovorí ľud'om, že majú hluchú muchu v uchu?/ Soske le manušenge phenen,
hoj len hin e kašuki maťhi andro kan?**

Ježko.

Ján Andel

Išiel ježko po hájičku zrazu zbadal jašteričku . Povedal jej pošušky, aby šla s ním na hrušky.

Nejdem, vraví jašterička.

Nemám rada hrušky.

Mne ti chutia od malička iba tučné mušky.

Išiel ježko po hájičku,

zrazu zbadal veveričku. Povedal jej pošušky, aby šla s ním na hrušky.

Nejdem, vraví veverička.

Nemám rada hrušky.

Ja si zájdem do lesíčka, tam sú pre mňa šuš

**Doplň chýbajúce slovo: / De andro o lav, so pes
našľil'as**

Ježko.

Ján Andel

zrazu zbadal —————. *hrušky*

Povedal jej —————, ježko

aby šla s ním na pošušky.

Nejdeme, vrací jašterička.

Nemám rada hrušky.

Mne ti chutia od malička

iba tučné —————.

Išiel ježko po _____, veverička

zrazu zbadal —————. *hájíček*

Povedal jej pošušky,

aby šla s ním na hrušky.

Nemám rada hrušky.

Ja si zájdem do _____,

lesíček

tam sú pre mňa _____.

Veveričky

Jeseň

Meno: _____

V jeseni, ked' _____ zožltnú a _____ z nich opadávajú, slniečko sa častejšie schová za tmavé _____ .

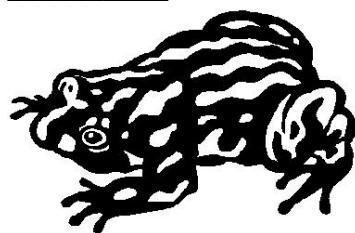
Blúdia tmavé _____ po oblohe a odrazu začne_____ .

Prší na _____ , prší na _____ , na _____ .

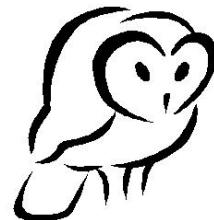
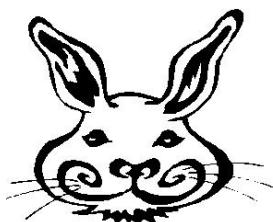
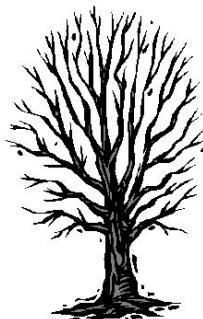
Drobné _____ sa rýchlo schovajú pod _____. Do diery pod pňom sa schová

_____, _____ a _____ .

Do búťlavého _____ sa uchýli _____ i _____. Vrabček sa skryje pod
_____ na strome . Iba _____ sa neschová. _____ má dážď rada .

stromy, listy, oblaky, pršať, stromy, domy , kvety , mravce , hríby , myška , ježko , veverička , stromu, zajačik, sova, listy, žaba
o kašta, o prajta, o oblaki, del o brišind,o kašta, khera, luluďa, mravci, o chundrula, o dživindo, o ježkus, e veverička, le kašteske, o šošoj, e sova, o prajta, e žamba

—))))— Jeseň/ O jesos

Meno: _____

V jeseni, ked' stromy zožltňu a listy z nich opadávajú, slniečko sa častejšie schová za tmavé oblaky .

Blúdia tmavé oblaky po oblohe a odrazu začne pršať.

Prší na stromy , prší na domy , na kvety .

Drobné mravce sa rýchlo schovajú pod hríby. Do diery pod pňom sa schová myška , ježko a veverička .

Do búťlavého stromu sa uchýli zajačik i sova. Vrabček sa skryje pod listy na strome . Iba žaba sa neschová. Žaba má dážd' rada .

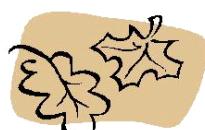
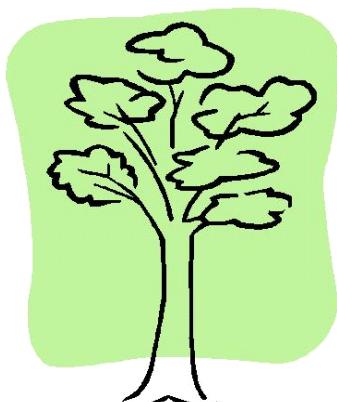
Andro jesos, kana o kašta ačhen šarge u o prajta lendar tele peren, o khamoro buterval pes garuvel pal o kale oblaki.

O kale oblaki džal pal o ňbos u jekhvarestar chudel o brišind te del.

Del o brišind pro kašta, del o brišind pro khera, pro luludu'a.

O cikne mravci pen sig garuven tel o chundrula. Andre chev tel o čhindo kašt pes garuvel o dživindoro, o ježkus u e veverička.

Andro chevalo kašt pašl'on peske o šošoj the e sova. O cikno vrabcos pes garuvel tel o prajta pro kašt. Ča e žamba pes na garuvel. E žamba kamel o brišind.

Lev a myš/ O levos the o dživindo

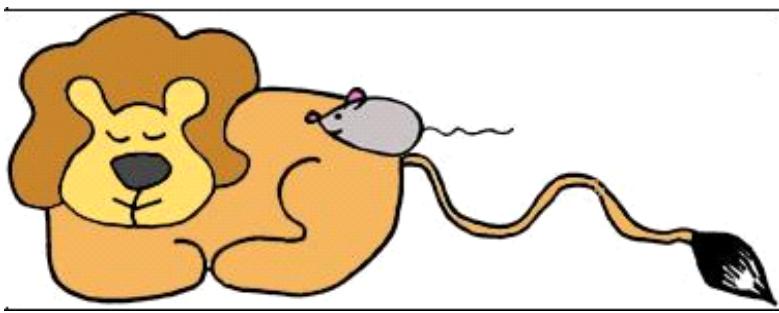
Meno: _____

1. Napíš niekoľko charakteristických vlastností týchto dvoch zvierat:/ Pisin vareso, save hine ola duj džvirini:

Lev je _____

Myš je _____

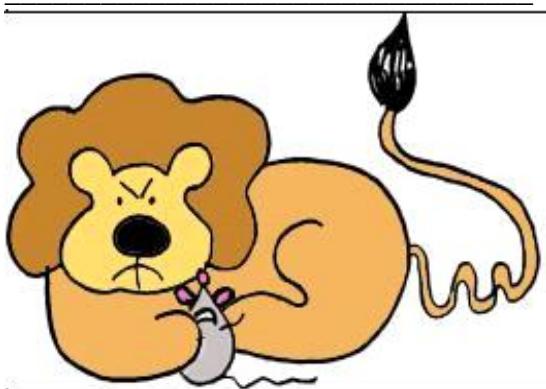
2. Podľa obrázkov napíš krátky príbeh jednoduchými vetami./ Prekal o obrazki pisin e cikňi paramisi, lokhe lavenca.

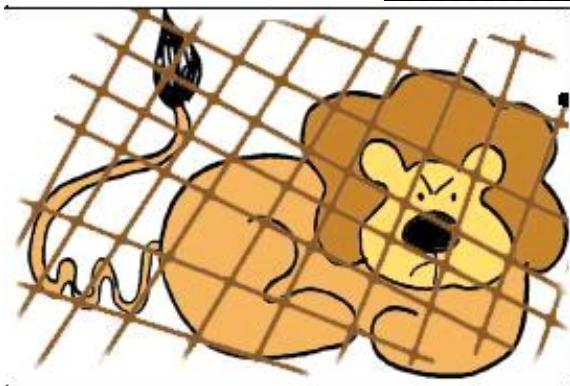

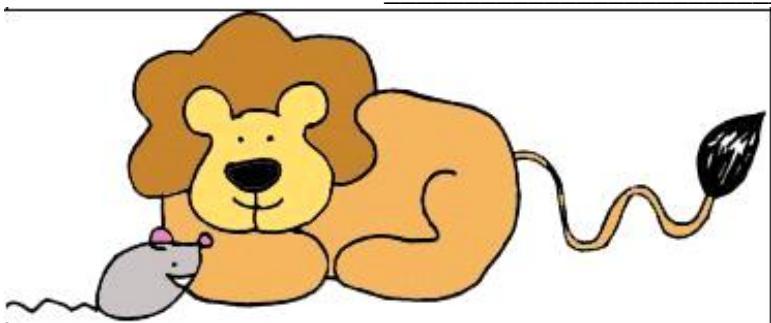

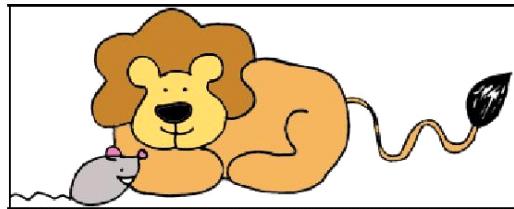

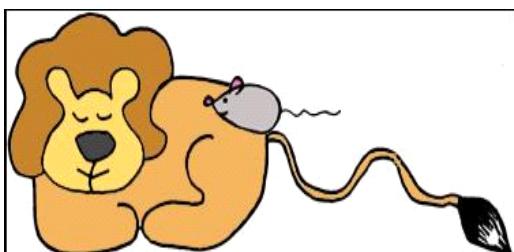

Lev a myš

Lev - kráľ všetkých zvierat - si rád po dobrom obede zdriemol v tieni džungle. Ako tak spal, pribehla sivá myška a koncom chvosta pošteklila leva pod nosom. Lev zareval strašným hlasom a hľadal okolo seba nepriateľa, ktorý ho vyrušil v sladkom spánku. Ked' zbadal pod kríkom myš, chytil ju do pazúrov, že ju hned zožerie. "Nože, počkaj, najmocnejší z ríše zvierat," zapišťala myška. "Nezabíjaj ma! Hoci som maličká, ešte ti raz dobre poslúžim.

O levos - o kraľos maškar o savore džvirini - pal o lačho dilos rado sovelas andro vešeskro učhaľin. Sar pes avka sovelas, avľas ke leste o sivo dživindoro u la poraha kerd'as le levoske tel o nakh. O levos chudl'as te viskinel bare hangoha u rodelas paš peste le došale dženes, so les opre uštaďas andalo o gulo soviben. Kana dikh'as tel o kandre le dživindes, chudl'as les andro naja, hoj les jekhvarestar chala opre. "Na, užar ča, nekh zoraleder maškar o džvirini," piskind'as o dživindoro. "Ma murdar man! The te som ciknoro, mekh tuke jekhvar mište kerava.

Vedčo z toho budeš mať, ked' ma zabiješ? "Lev neveriaco pokrútil hlavou, ale nálada sa mu vylepšila, tak sa nad myškou zľutoval a pustil ju. "No, bež, ty trpaslík, kým si to nerozmyslím!" zavŕchal a myši nebolo viac treba - rozbehla sa ozlomkrky preč. O pár dní sa v džungli ukázali lovci. Pripravili pasce a už sa tešili na dobrý lov. Tak sa stalo, že ked' sa lev ponáhľal z rannej obchôdzky, zamotal sa do jednej zo sietí. Bránil sa, ako vedel, driapal a hrýzol, ale siet bola príliš pevná. Sadol si a smutne čakal na svoj koniec. Každé zviera, čo išlo okolo, len pokrútilo hlavou, ale žiadne sa neodvážilo prísť mu na pomoc, lebo lovci boli

nedľaleko. Iba malá sivá myška sa predierala pomedzi trávu, aby splnila, čo levovi slúbila." Och, škoda, že si taká malá a slabá," skučal lev. "Ty mi pomôcť nemôžeš! "Myš však nečakala ani chvíľočku a pustila sa silnými zúbkami do siete. Vyhrázla do nej takú dieru, že lev sa cez ňu ľahko dostal na slobodu. Iba mu zakývala chvostom a zmizla v tráve.

Se so tuke olestar ela, te man murdareha?" O levos na paťandes kerelas le šereha, no imar pes feder šunelas, avka mukhl'as le dživindores, leskro ilo kovl'ard'as. "Ake, prasta, ciknoro, dži vareso aver mange na avela pre god'i!" phend'as zorales u le dživindeske buter na kampl'as - sigo prastand'il'as dur lestar. Pal o varesave d'ivesa andre džungla avle o pol'ovníka. Kerde o pasci u imar sas lošale, so chudena. Avka pes ačhil'as, hoj kana o levos sid'arelas pal leskro tosaraskro phiriben, peľas andro jekh dorengeri. Marelas pes, sar džanelas, čhingerelas u danderelas, no e dorengeri sas but zoral'i. Beš'as tele u phares užarelas pro peskro agor. Sako džvirina, so džalas pašal, ča kerelas le šereha, no nisavi na tromaďas te pomožinel, soske o pol'ovníka sas na dur. Ča o cikno sivo dživindoro pes ispidelas prekal o čar, hoj te kerel oda, pre soste le levoske diňas o lav. "Jaj, zíjan hoj sal ajso cikno u na zoralo," rovelas o levos. "Tu mange našti pomožines!" O dživindoro na užard'as aňi sikrica u zorale dandenca pes diňas andre e dorengeri. Avri danderd'as ajsi bari chev, hoj prekal late o levos lokhes gel'as avri pre sloboda. Ča leske kerd'as la poraha u našl'il'as andro čar.

Odpovedaj na otázky z textu celými vetami./ Phen pale pro phučiben andal e paramisi, ker calo veta.

1. Čo chcel najskôr urobiť lev myši, keď ho vyrušila?/ So kamľ'as o levos te kerel le dživindoske, kana les uštaďas?

---

2. Čo presne povedal lev myši skôr ako ju pustil?/ Save lava phend'as o levos le dživindoske, kana les mukhl'as?

---

3. Ako sa odvŕačila myška levovi?/ Sar diňas o dživindoro pale le levoske?

Zapamäťaj si ponaučenie: **Aj malí a slabí môžu pomôcť veľkým a silným.**

Liker andre god'i: The o cikne u na zorale šaj te pomožinen olenge, so hine bare u zorale.